

บทที่ 5 บทสรุป

โดยทั่วไปแล้วความแอบเสิร์ดหมายถึงสถานการณ์ที่ไร้สาระหรือน่าหัวเราะ (ridiculous) แต่ในทางปรัชญาแล้วความแอบเสิร์ดคือข้อตัดสินว่าชีวิตมนุษย์เป็นสิ่งที่ไร้ความหมาย.

ความหมายของชีวิตเป็นประเด็นทางปรัชญาและความหมายของชีวิตในที่นี้ไม่ใช่การวิเคราะห์ความหมายของคำว่าชีวิต แต่เป็นการพยายามหาคำตอบและทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำถามที่ว่า มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่เพื่ออะไร? หรือ การดำรงชีวิตอยู่ของมนุษย์มีนัยยะสำคัญอย่างไร.

ในบทความเรื่อง The Absurd เนเกลเสนอเหตุผลว่าชีวิตมนุษย์เป็นสิ่งที่แอบเสิร์ด เนเกลเริ่มต้นการเสนอเหตุผลของเขาด้วยการโต้แย้งความเข้าใจเหตุผลทั่วไปที่อ้างว่าชีวิตมนุษย์แอบเสิร์ด. เหตุผลแรกก็คือสิ่งที่สำคัญในเวลานี้จะไม่มีที่สำคัญในอีกล้านปีข้างหน้า เหตุผลนี้ถูกโต้แย้งว่าไม่สามารถสรุปได้ว่าชีวิตแอบเสิร์ดเพราะไม่มีใครรู้ได้ว่าอีกหนึ่งล้านปีข้างหน้าสิ่งที่สำคัญในเวลานี้จะยังคงสำคัญอยู่หรือไม่. และอีกเหตุผลโต้แย้งก็คือเหตุผลดังกล่าวเป็นการยอมรับเอาไว้ก่อนว่า ขณะเวลาของสิ่งที่เกิดขึ้นมีความสำคัญเพียงเวลาใดเวลาหนึ่ง ไม่ได้มีความสำคัญไปตลอด.

เหตุผลต่อมาที่เนเกลโต้แย้งก็คือชีวิตมนุษย์เป็นเพียงจุดเล็กๆ ของเวลาและชีวิตมนุษย์เป็นเพียงส่วนหนึ่งของอวกาศที่กว้างใหญ่ข้ออ้างนี้ไม่ได้ทำให้ชีวิตแอบเสิร์ด. เพราะว่า ความแอบเสิร์ดเกี่ยวข้องกับประเด็นความหมายของชีวิต. ไม่ว่าข้อเท็จจริงว่าชีวิตมนุษย์เป็นจุดเล็กๆ ของเวลาและอวกาศจะเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงคำถามเรื่องความหมายของชีวิต.

เหตุผลต่อมาที่เนเกลโต้แย้งว่าเป็นข้ออ้างที่ไม่สามารถสรุปว่าชีวิตแอบเสิร์ดก็คือ สิ่งที่มนุษย์ทำในขณะที่มีชีวิตไม่มีความหมายเพราะว่ามนุษย์จะต้องตายในวันใดวันหนึ่ง. ความตายทำให้เหตุผลที่จะทำสิ่งต่างๆ ในชีวิตเป็นเรื่องไร้สาระเพราะไม่ว่าจะทำสำเร็จหรือไม่มนุษย์ก็ยังคงต้องตาย. เนเกลเห็นว่าความแอบเสิร์ดไม่เกี่ยวข้องกับความตายที่ทำให้เป้าหมายของไม่มีเหตุผล. เพราะเป้าหมายของชีวิตเป็นสิ่งที่เป่าหมายของชีวิตเป็นเหตุเป็นผลในตัวเองได้ เป้าหมายของชีวิตจึงสิ้นสุดได้ภายในชีวิต. เช่น การตั้งเป้าหมายชีวิตเพื่ออนุรักษ์แพนด้า การที่มนุษย์ต้องตายดูเหมือนจะหยุดเหตุผลสนับสนุนการอนุรักษ์ชีวิตแพนด้า เพราะไม่ว่าจะอนุรักษ์แพนด้าหรือไม่มนุษย์ก็ต้องตาย แต่เนเกลโต้แย้งว่าความตายของมนุษย์ไม่ได้หยุดเหตุผลสนับสนุนเป้าหมายของชีวิต. เพราะเหตุผลของเป้าหมายชีวิตไม่เกี่ยวข้องว่ามนุษย์จะต้องตายหรือไม่. ดังตัวอย่างการอนุรักษ์แพนด้า ถ้าหากนักอนุรักษ์ตั้งเป้าหมายไว้ว่า ภายใน 70 ปีจะเพิ่มจำนวนแพนด้าในธรรมชาติให้ได้ 700 ตัว

ถ้าหากนักอนุรักษหรือทีมอนุรักษนั้นตายก่อนที่จะถึง 70 ปีก็ไม่ได้หมายความว่า การเพิ่มจำนวนแพนด้าให้ได้ 700 ตัวใน 70 ปีจะสิ้นสุดไปด้วย.

สำหรับเนกเลกแล้วความแอบลิวรีคือความไม่ลงรอยกันระหว่างมุมมองของชีวิต มุมมองนั้นก็คือมุมมองวัตถวิสัยและมุมมองอัตวิสัย. มุมมองอัตวิสัยคือทัศนคติ(attitude)หรือความเชื่อของประธาน(subject)ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง. เนกเลกให้ความสำคัญกับมุมมองอัตวิสัยในฐานะคุณลักษณะสำคัญของจิตสำนึก. ความเป็นอัตวิสัยของจิตสำนึกเป็นสิ่งที่ลุดทอนไม่ได้เพราะมุมมองของประธานเกิดขึ้นเฉพาะจิตสำนึกของประธานเท่านั้น. มุมมองวัตถวิสัยเป็นความสามารถของจิตสำนึกของมนุษย์ที่สามารถละมุมมองเดิมซึ่งเป็นมุมมองเฉพาะแล้วพิจารณา มุมมองนั้นในฐานะวัตถุของการคิดได้. มุมมองวัตถวิสัยมีความสำคัญในฐานะมุมมองที่ให้ความเข้าใจแก่มนุษย์. เพราะว่าการถอยออกจากมุมมองเดิมแล้วพิจารณามุมมองเดิมในฐานะวัตถุ จะเห็นว่าความเชื่อหรือทัศนคตินั้นมีความสัมพันธ์ต่อสิ่งอื่นๆในโลก. และมุมมองเดิมเป็นเพียงส่วนหนึ่งของความเป็นจริง.

นอกจากนี้เนกเลกยังอธิบายอีกว่าไม่มีความเป็นอัตวิสัยและความเป็นวัตถวิสัยในตัวของมันเอง. ความเป็นอัตวิสัยและความเป็นวัตถวิสัยเกิดขึ้นจากการเปรียบเทียบมุมมองเดิมกับ มุมมองที่เห็นมุมมองเดิมนั้นเป็นวัตถุ. เช่น ความเชื่อว่าเป็นพี่น้องกันต้องรักกัน ถ้าหากพิจารณาความเชื่อดังกล่าวในฐานะวัตถุของการคิด. ซึ่งการมองความเชื่อเป็นวัตถุของการคิดก็คือการมองเห็นว่าตนเองเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่กำลังมีความเชื่อว่าเป็นพี่น้องกันต้องรักกัน. ในทางเดียวกันนั้นเองเมื่อตนเองเป็นมนุษย์คนหนึ่งก็เท่ากับว่ามีมนุษย์คนอื่นๆที่อาจจะไม่ได้เป็นพี่น้องรวมอยู่ด้วยความเชื่อว่าเป็นพี่น้องกันแล้วต้องรักกันมีความเป็นวัตถวิสัยน้อยกว่า ความเชื่อว่าเป็นมนุษย์จะต้องรักมนุษย์ด้วยกัน. และถ้าหากมองความเป็นมนุษย์ด้วยตนเองว่าเป็นมนุษย์ต้องรักกันจาก มุมมองวัตถวิสัยก็จะเห็นว่ามนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตส่วนหนึ่งที่อาศัยอยู่ในโลก. ความเชื่อที่ต้องรักมนุษย์ด้วยกันจึงเป็นวัตถวิสัยน้อยกว่าการรักชีวิตที่เกิดขึ้นในโลก.

จากความเข้าใจข้างต้นที่ว่าความเป็นอัตวิสัยและความเป็นวัตถวิสัยเกิดขึ้นจากการเปรียบเทียบระดับของมุมมองที่ถอยออกมาจากมุมมองเดิมแล้วพิจารณามุมมองเดิมนั้นในฐานะวัตถุ. ความเข้าใจอันนี้จะช่วยอธิบายได้ว่าความเป็นอัตวิสัยของจิตสำนึกของประธานที่เนกเลกให้ความสำคัญและเนกเลกเชื่อว่าความเป็นอัตวิสัยของจิตสำนึกเป็นสิ่งจำเป็น. แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าความเป็นอัตวิสัยที่เกิดขึ้นในจิตสำนึกของประธานจะเป็นสิ่งที่เข้าใจไม่ได้ แม้ว่าคุณลักษณะเชิงอัตวิสัยของจิตสำนึก(Subjective character of consciousness) จะเป็นสิ่งที่ลุดทอนและไม่สามารถมีทัศนคติทดแทนได้. เพราะทัศนคติอันนั้นเป็นทัศนคติเฉพาะประธานซึ่ง

เป็นเจ้าของจิตสำนึก. แต่คุณลักษณะเชิงอัตวิสัยเข้าใจได้ก็ต่อเมื่อมองคุณลักษณะอันนั้นจาก มุมมองวัตถุวิสัยซึ่งมุมมองวัตถุวิสัยทำให้เห็นว่ามีคุณลักษณะบางอย่างที่เกิดขึ้นเฉพาะใน จิตสำนึกของประธานเท่านั้น. ถ้าหากไม่พิจารณาจากมุมมองวัตถุวิสัยเลยก็จะมีทางรู้ได้ว่า คุณลักษณะเชิงอัตวิสัยเกิดขึ้นเฉพาะประธานของจิตสำนึก(มนุษย์).

มุมมองทั้งสองมุมมองทำให้เกิดความแอบเสริมในชีวิตเนื่องจาก ชีวิตมนุษย์ดำเนินไปด้วยการเลือกหรือให้ความสำคัญต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแก่ชีวิต. การให้ความสำคัญต่อเป้าหมายอันนี้ก็คื มุมมองอัตวิสัย. และการเลือกจริงจังต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเป็นอัตวิสัย เช่น คนที่ให้ความสำคัญ กับศิลปะมากกว่าการคิดปรัชญา. ก็ไม่ได้หมายความว่าทุกคนจะให้ความสำคัญกับศิลปะทุกคน. ดังนั้นการให้ความสำคัญต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจึงเกิดจากความเชื่อเฉพาะคนใดคนหนึ่งเท่านั้น. แต่ถ้า หากพิจารณาความจริงจังต่อเป้าหมายในชีวิตจากมุมมองวัตถุวิสัย ก็เท่ากับว่าจะต้องละทิ้งคนคิด จากมุมมองเดิมแล้วพิจารณามุมมองเดิมนั้นในฐานะวัตถุของการคิด. การละทิ้งคนละคนใน มุมมองอัตวิสัยก็เท่ากับละเหตุผลที่จะจริงจังต่อเป้าหมายนั้นไปด้วย. เมื่อละเหตุผลของความ จริงจังต่อเป้าหมายทำให้การมองเป้าหมายของชีวิตจากมุมมองวัตถุวิสัยกลายเป็นความจริงจังที่ เป็นไปตามอำเภอใจ. เพราะในความเป็นวัตถุวิสัยไม่มีเหตุผลที่จะต้องจริงจังต่อเป้าหมายนั้น (เนื่องจากเหตุผลอันนั้นเกิดขึ้นในมุมมองอัตวิสัยและได้ละเหตุผลอันนั้นเพื่อมองเป้าหมายจาก มุมมองวัตถุวิสัย). ดังตัวอย่างของคนให้ความสำคัญกับศิลปะ ถ้าหากมองเป้าหมายดังกล่าวจาก มุมมองวัตถุวิสัยจะเห็นว่าไม่มีเหตุผลเชิงวัตถุวิสัยที่บอกได้ว่าศิลปะมีความสำคัญ. แม้ว่า ความสำคัญของศิลปะจะมีเหตุผลว่า ศิลปะช่วยสร้างความเข้าใจต่อโลกซึ่งคำอธิบายอื่นไม่ สามารถทำได้. เช่นการเข้าใจความงามของดนตรี เหตุผลที่ว่าศิลปะที่ให้ความเข้าใจต่อโลกมีความ เป็นวัตถุวิสัยกว่าเหตุผลว่าชอบศิลปะจึงถือเอาศิลปะเป็นเป้าหมายของชีวิต เพราะความชอบเป็น เหตุผลของคนคนเดียวเหตุผลจากความชอบจึงเป็นอัตวิสัย. แต่เหตุผลว่าศิลปะช่วยให้เข้าใจโลก ได้มากขึ้นก็เป็นเหตุผลเชิงอัตวิสัยที่ให้ความสำคัญกับการมีชีวิตอยู่ในโลกแล้วต้องเข้าใจโลกใบนี้. เพราะถ้าหากพิจารณาชีวิตมนุษย์ในฐานะส่วนหนึ่งของโลก. มนุษย์เป็นเพียงชีวิตหนึ่งในความ เป็นไปของโลกไม่ว่ามนุษย์จะเข้าใจโลกใบนี้หรือไม่ก็ไม่สำคัญต่อโลกความเข้าใจโลกหรือไม่เกิดขึ้น จากความสำคัญต่อมนุษย์ว่ามนุษย์ต้องเข้าใจโลกหรือไม่.

เมื่อมองเป้าหมายของชีวิตจากมุมมองวัตถุวิสัยแล้วไม่มีเหตุผลต้องจริงจังต่อเป้าหมายนั้น จากมุมมองวัตถุวิสัย. กระนั้นชีวิตมนุษย์ก็ยังคงต้องดำเนินไปด้วยความจริงจังต่อบางสิ่งบางอย่าง จึงทำให้เนกเล็คสรุปว่าชีวิตมนุษย์แอบเสริม.

ข้อสรุปว่าชีวิตมนุษย์แอบเสิร์ดมีผลต่อความเข้าใจเรื่องความหมายของชีวิต หากเป้าหมายของชีวิตเป็นสิ่งที่น่าสงสัยและเป็นสิ่งที่ไม่มีเหตุผลให้จริงจังเมื่อมองเป้าหมายชีวิตอันนั้น จากมุมมองวัตถุนิยมจะเท่ากับว่า ชีวิตมนุษย์ดำเนินไปอย่างไร้ความหมายเพราะว่าเป้าหมายของชีวิตเป็นสิ่งที่ไร้เหตุผล. และยิ่งไปกว่านั้นเนเกลยังถือว่าความแอบเสิร์ดที่เกิดขึ้นในชีวิตไม่จำเป็นต้องหลบเลี่ยงเพราะความแอบเสิร์ดเกิดจากความสามารถของจิตสำนึก. การตัดสินใจว่าชีวิตแอบเสิร์ด จึงเท่ากับการใช้ความสามารถของมโนสำนึก. และเนเกลเสนอว่าความแอบเสิร์ดนี้ไม่สามารถกำจัดให้หมดไป. แต่อาจจะลดความไม่ลงรอยระหว่างมุมมองวัตถุนิยมและมุมมองอัตวิสัยด้วยศีลธรรม. ข้อตัดสินใจทางศีลธรรมมีความเป็นวัตถุนิยมเพราะว่าเป็นการตัดสินใจคุณค่าจากความเป็นวัตถุนิยม. ความจริงจังที่มีต่อเป้าหมายของชีวิตที่ถือว่าเป็นเป้าหมายที่ดี จึงไม่ใช่ข้อตัดสินใจจากมุมมองอัตวิสัยเพียงอย่างเดียว. และการตัดสินใจเป้าหมายชีวิตด้วยคุณค่าซึ่งมีความเป็นวัตถุนิยมมากกว่าความต้องการจากคนใดคนหนึ่ง. ทำให้เป้าหมายของชีวิตมีเหตุผลที่เป็นวัตถุนิยมคือเป้าหมายนั้นดีหรือไม่ดี. เช่น คนที่มีเป้าหมายชีวิตว่าจะทำลายล้างเชื้อชาติที่เป็นศัตรูทางประวัติศาสตร์ของตนเอง. เป้าหมายนี้สามารถตัดสินใจทางศีลธรรมได้ว่าเป็นเป้าหมายที่ดีหรือไม่ แต่กระนั้นการมีข้อตัดสินใจว่าเป้าหมายใดเป็นเป้าหมายที่ดีก็ไม่ได้ทำให้ความแอบเสิร์ดหายไป. เพราะเหตุผลที่ตัดสินใจได้ว่าเป้าหมายใดเป็นสิ่งที่ดี ไม่ใช่เหตุผลที่สนับสนุนความจริงจังต่อเป้าหมายนั้น. เป้าหมายที่ดีไม่จำเป็นต้องมีเป้าหมายเดียว เช่น เป้าหมายชีวิตของหมอคนหนึ่งที่จะอุทิศตนเองเพื่อรักษาคนไข้ทุกคนจนกว่าตนเองจะไม่สามารถรักษาได้. เป้าหมายของหมอนับว่าเป็นสิ่งที่ดี(อย่างน้อยก็ดีกว่าการทำลายชีวิต). แต่ถ้าพิจารณาจากมุมมองวัตถุนิยมแล้วความจริงจังต่อเป้าหมายของการรักษาคนไข้ไม่ได้มีเหตุผลมากไปกว่า ความจริงจังของครูคนหนึ่งที่จะอุทิศตนเพื่อให้นักศึกษาแก่เด็กยากไร้หรือคนห่างไกลชนบท. ดังนั้นแม้ว่าจะตัดสินใจได้ว่าเป้าหมายชีวิตเป็นเป้าหมายสิ่งที่ดีหรือไม่ก็อาจจะไม่เป็นเหตุผลให้เกิดความจริงจังต่อเป้าหมายนั้นก็ได้. ซึ่งการตัดสินใจได้ว่าเป้าหมายเป็นสิ่งที่ดีทำให้ความแอบเสิร์ดลดลงเพราะอย่างน้อยก็จริงจังต่อเป้าหมายที่ดี.

อย่างไรก็ดีข้อเสนอนี้ของเนเกลก็ถูกโต้แย้งและวิพากษ์วิจารณ์จากนักปรัชญาท่านอื่น ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 ข้อโต้แย้งสำคัญเช่น ข้อโต้แย้งของ ลูเพอร์ว่า ชีวิตไม่จำเป็นต้องแอบเสิร์ดและเนเกลเสนอว่าชีวิตแอบเสิร์ดมาจากการยอมรับไว้ก่อนว่าทุกเป้าหมายมีคุณค่าเท่ากัน. และความน่าสงสัยต่อคุณค่าของเป้าหมายมาจากท่าทีวิตินิยม ที่เห็นว่าเป้าหมายนั้นเป็นไปตามอำเภอใจเพราะว่าเป้าหมายนั้นไม่มีเหตุผลสนับสนุนเมื่อพิจารณาจากมุมมองวัตถุนิยม. อีกข้อโต้แย้งหนึ่งก็คือข้อโต้แย้งของกอร์ดอนที่ไม่เห็นด้วยกับเนเกลว่า ความแอบเสิร์ดของชีวิตมนุษย์เกิด

จากมนุษย์. กอริตตอนโต้แย้งเนเกลแล้วให้เหตุผลสนับสนุนความแอบเสิร์ดแบบที่กามูส์เสนอว่า ความแอบเสิร์ดเกิดขึ้นระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับโลก ผู้วิจัยได้ประเมินข้อโต้แย้งจากนักปรัชญาทั้งสองท่านแล้วมีความเห็นดังนี้ ข้อโต้แย้งของลูเพอร์ที่กล่าวว่าเนเกลยอมรับว่าความแอบเสิร์ดเกิดขึ้น. เพราะเนเกลยอมรับเอาไว้ก่อนว่าเมื่อมองจากมุมมองวัตถุวิสัยแล้วทุกคนค่ามีความสำคัญเท่ากัน. ทำให้เป้าหมายของชีวิตเป็นสิ่งเล็กน้อยและไม่มีเหตุผลที่จะจริงจังต่อเป้าหมายนั้น. แต่ถ้าพิจารณาตามข้อเสนอของเนเกลแล้ว ความไม่มีเหตุผลของเป้าหมายเมื่อมองจากมุมมองวัตถุวิสัย ไม่ได้มีเหตุผลดังที่ลูเพอร์โต้แย้ง. ความไม่มีเหตุผลของเป้าหมายในมุมมองวัตถุวิสัยเกิดขึ้นจากการละทิ้งคตินคติที่อยู่ในมุมมองอัตวิสัย. ซึ่งทัศนคติจากมุมมองอัตวิสัยเป็นเหตุผลให้จริงจังต่อเป้าหมายนั้น. แต่การพิจารณาเป้าหมายนั้นจากมุมมองวัตถุวิสัยคือการละทิ้งมุมมองอัตวิสัยทำให้เป็นการละเหตุผลจากมุมมองอัตวิสัยไปด้วย. อีกประเด็นหนึ่งที่ลูเพอร์เห็นว่าทำให้วิมตินิยมของเนเกลที่ทำให้เกิดการสงสัยต่อเหตุผลสนับสนุนความจริงจังต่อเป้าหมายของชีวิต. ไม่แตกต่างจากเหตุผลที่เนเกลเคยปฏิเสธว่าความแอบเสิร์ดคือการไม่มีเหตุผลสนับสนุนเป้าหมาย. แต่ผู้วิจัยไม่เห็นข้อโต้แย้งไม่สามารถหักล้างเหตุผลของเนเกลได้ เพราะว่าความน่าสงสัยไม่ได้เกิดจากการไม่มีเหตุผลสนับสนุน. แต่ความน่าสงสัยเกิดจากเหตุผลที่สนับสนุนเป้าหมายไม่สามารถเป็นเหตุผลสนับสนุนเป้าหมายเมื่อมองจากมุมมองวัตถุวิสัย. ซึ่งประเด็นนี้ กอริตตอนก็เห็นด้วยกับเนเกลว่าความแอบเสิร์ดไม่ใช่การไม่มีเหตุผลสนับสนุนเป้าหมายของชีวิต เพราะเป้าหมายของชีวิตเป็นเหตุผลสนับสนุนตัวมันเองได้. เช่น เป้าหมายของการรักษาชีวิตผู้อื่นเป็นสิ่งที่ดีก็ไม่จำเป็นต้องมีเหตุผลอื่นมาสนับสนุนว่าความดีของการรักษาชีวิตผู้อื่นเป็นไปเพื่อเหตุผลอะไร.

สำหรับข้อโต้แย้งของกอริตตอนว่าความแอบเสิร์ดเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับโลก. กอริตตอนโต้แย้งว่าการที่มนุษย์ระลึกได้ว่าชีวิตแอบเสิร์ดเนื่องจากสถานการณ์ของชีวิตมนุษย์มีความแอบเสิร์ดและสถานการณ์นั้นก็คือความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับโลก. แต่ผู้วิจัยเห็นว่าสถานการณ์ที่แอบเสิร์ดของชีวิตมนุษย์จะเกิดก็ต่อเมื่อมนุษย์อยู่ในความสัมพันธ์กับโลก แต่ข้อตัดสินใจว่าชีวิตมนุษย์แอบเสิร์ดก็เกิดขึ้นจากมนุษย์. ดังนั้นความแอบเสิร์ดจึงเกิดขึ้นจากมนุษย์.

ข้อตัดสินใจที่เกิดจากมนุษย์มาจากการวิเคราะห์ข้อเสนอของเนเกลที่ผู้วิจัยเห็นว่า ตามเหตุผลของเนเกลแล้วชีวิตมนุษย์ไม่จำเป็นต้องแอบเสิร์ด. เนื่องจากเนเกลเสนอว่าความเป็นวัตถุวิสัยและความเป็นอัตวิสัยเกิดขึ้นจากการเปรียบเทียบว่ามุมมองใดมีความเป็นวัตถุวิสัยมากกว่า. จึงเท่ากับว่าถ้าหากใครคนใดคนหนึ่งไม่สามารถละทิ้งมุมมองอัตวิสัยของตนเองเพื่อมองชีวิตตนเองเป็นวัตถุของการคิดได้. คนคนนั้นก็ไม่สามารถเข้าใจตนเองอย่างเป็นวัตถุวิสัยได้. แต่การไม่

สามารถเข้าใจตนเองเป็นวัตถุดิบก็ยังคงมีความเป็นวัตถุดิบอย่างน้อยก็ในระดับหนึ่ง. เช่นคนที่อุทิศชีวิตด้วยการเป็นศาสนิกชน และยึดถือคุณค่าความดีงามตามที่ศาสนาสอน ความศรัทธาต่อศาสนาถือเป็นเหตุผลเชิงอัตวิสัย. เพราะเป็นความศรัทธาของศาสนิกชนคนนั้นเพียงคนเดียว. แต่เป้าหมายของชีวิตที่ยึดถือศาสนาก็ยังมีความเป็นวัตถุดิบมากกว่าเป้าหมายชีวิตที่ให้ความสำคัญต่อความเป็นอยู่ของครอบครัวตนเองเพียงอย่างเดียว. เพราะว่าคุณค่าทางศาสนาไม่ใช่คุณค่าของครอบครัวใดครอบครัวหนึ่ง. ชีวิตของศาสนิกชนไม่มีความแอบเสิร์ดเพราะว่าไม่มีความไม่ลงรอยระหว่างมุมมองเกิดขึ้น. ดังนั้นข้อตัดสินว่าชีวิตแอบเสิร์ดจึงเกิดขึ้นเฉพาะกับบางคนเท่านั้น.

ในบทที่ 4 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อเสนองานของเนเกลร่วมกับประเด็นทางปรัชญาเรื่องความหมายของชีวิต. ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าข้อเสนองานของเนเกลเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ว่าชีวิตมีความหมายหรือไม่. ถ้าหากชีวิตเป็นสิ่งที่แอบเสิร์ดดังที่เนเกลเสนอจะเท่ากับว่า ชีวิตมนุษย์ไม่มีความหมายเพราะความหมายนั้นน่าเป็นสิ่งที่ไม่มีเหตุผลเมื่อมองจากมุมมองวัตถุดิบ. และในตอนท้ายผู้วิจัยได้แสดงเหตุผลว่าชีวิตแอบเสิร์ดจากข้อเสนอบางประการของเนเกล. และสรุปว่าชีวิตมีความแอบเสิร์ด. เพราะมนุษย์ยังคงดำรงชีวิตอยู่แม้จะไม่มีเหตุผลว่าชีวิตควรดำรงอยู่ และผู้วิจัยได้เสนอแนวทางว่าถ้าชีวิตแอบเสิร์ดดังที่ผู้วิจัยเสนอแล้วจะดำรงชีวิตต่อไปอย่างไร. ข้อเสนองานของผู้วิจัยก็คือแม้ชีวิตจะแอบเสิร์ดแต่มนุษย์สามารถดำรงชีวิตด้วยการยืนหยัด. ความยืนหยัดนี้ก็คือการยืนหยัดที่จะมีชีวิตอยู่ไม่ว่าความหมายของชีวิตจะมีหรือไม่.